

Tekninen lautakunta 17.05.2023 § 49

§ 49

Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle valituksesta, joka kohdistuu Espoon kaupungin teknisen lautakunnan kokouksessaan 22.3.2023 § 21 kohdalla tekemään päätökseen koskien vastauksen antamista oikaisuvaatimukseen, joka koski infrapalvelupäällikön päätöstä 16 §/2019 (suostumuksen antaminen Kattilajärventien tiekunnalle liikennemerkkin asettamiselle)

Valmistelijat / lisätiedot:

Aumala Petteri

etunimi.sukunimi@espoo.fi

Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä

Kaupunkitekniiikan johtaja Tanska Harri

Tekninen lautakunta antaa lausunnon Helsingin hallinto-oikeudelle liitteen mukaisesti.

Käsittely

Päätös

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Valituksen kohteena on Espoon kaupungin teknisen lautakunnan kokouksessaan 22.3.2023 § 21 kohdalla tekemä päätös koskien vastauksen antamista oikaisuvaatimukseen, joka koski infrapalvelupäällikön päätöstä 16 §/2019 suostumuksen antaminen Kattilajärventien tiekunnalle liikennemerkkin asettamiselle.

Muutoksenhakija vaatii, että hallinto-oikeus kumoaa teknisen lautakunnan päätöksen ja infrapalvelupäällikön päätöksen ja määrää suostumuksen kohteena olevan liikennemerkkin poistettavaksi.

Vastaus

Espoon kaupungin tekninen lautakunta kiistää vaatimukset ja pyytää kunnioittavasti, että Helsingin hallinto-oikeus hylkää valituksen, koska

- a) ensisijaisesti, koska oikaisuvaatimus oli tehty oikaisuvaatimuksen tekemiselle määrätyn ajan jälkeen ja se tuli jättää tutkimatta.
- b) toissijaisesti, koska valituksessa ei ole esitetty seikkoja, joiden perusteella päätös olisi lainvastainen, syntynyt virheellisessä järjestyksessä tai päätöksentekijä olisi ylittänyt toimivaltansa.

Tiedoksianto- ja muutoksenhakusääntely

Liikennemerkkisuunnitelmia ja suostumuksen antamista liikenteenohjauslaitteen asettamiselle koskevien päätöksiä tiedoksiantoon ja muutoksenhakuohjeistukseen on kaupungin toiminnassa vakiintuneesti sovellettu kuntalakia mahdollisten asianosaisten piirin määrittämiseen liittyvien seikkojen vuoksi. Käytäntöä on noudatettu muun ohella infrapalvelupäällikön päätöksessä 24.1.2017 § 2, suostumus pysyvän liikenteenohjauslaitteen asentamiseksi. Päätöstä käsiteltiin Helsingin hallinto-oikeudessa 13.6.2018 Dnro 04177/17/4202 ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa 24.5.2019 Dnro 3488/1/18, mutta noudatettuun muutoksenhakusääntelyyn ei päätöksissä otettu kantaa, vaikka valittaja kyseenalastikin sen valituksessaan korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Vastauksen perustelut

1. Perustelut jättää valitus tutkimatta

Infrapalvelupäällikkö on tehnyt 2.12.2019 päätöksen, jossa annetaan kaupungin suostumus Kattilajärventien liikennemerkeille. Päätöksestä on tehty 15.2.2023 oikaisuvaatimus.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on vaatinut Espoon kaupunkia poistamaan Kattilajärven tiekunnalle infrapalvelupäällikön päätöksellä 16 §/2019 2.12.2019 annetun suostumuksen liikenteenohjauslaitteen asettamiseksi. Päätökseen liitetyn muutoksenhakuohjeen mukaan päätöksestä voi tehdä kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Päätös on julkaistu yleisessä tietoverkossa 2.12.2019. Oikaisuvaatimus on siten tehty oikaisuvaatimuksen tekemiselle varatun oikaisuvaatimusajan jälkeen, eikä sitä ole voitu ottaa oikaisuvaatimuksena tutkittavaksi.

2. Perustelut valituksen hylkäämiselle

Muutoksenhakija katsoo, että liikennemerkin asettamiselle annettavaa suostumusta koskevaa asiaa ei olisi tullut ottaa käsiteltäväksi, koska vastaavassa asiassa on annettu Helsingin hallinto-oikeuden päätös Dnro 04177/17/4202 ja Korkeimman hallinto-oikeuden päätös Dnro 3448/1/18, joiden mukaan kunnan suostumus Kattilajärventien tiekunnalle ratsastuksen kieltävän liikennemerkin asettamiseksi Kattilajärventielle tuli kumota.

Oikeusvoimalla (res judicata) tarkoitetaan päätöksen lopullisuutta ja sitovuutta. Hallintotuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen pysyvyys ja sitovuus ovat sen oikeusvoimaan liittyviä ominaisuuksia (Merikoski 1968, s. 458–464; Suviranta 2004). Oikeusvoimaista päätöstä ei voida enää muuttaa, joten oikeusvoima vahvistaa osaltaan myös oikeusvarmuutta (Mäenpää: Hallinto-oikeus, V luku 8, päivitetty teksti 2.1.2023).

Hallintotuomioistuimen päätöksen pysyvyys ei kuitenkaan ole poikkeukseton. Päätöksen pysyvyys ei vakiintuneen käsityksen mukaan välttämättä ulotu päätöksiin, joilla hallintotuomioistuin on pysyttänyt voimassa yksilön kannalta rajoittavan, kielteisen tai muuten negatiivisen

hallintopäätöksen. Myös tällainen päätös on kylläkin sinänsä pysyvä, eikä tätä hallintotuomioistuimen päätöstä voida avata uuteen käsittelyyn muuten kuin ylimääräisen muutoksenhaun keinoin. Sen sijaan yksityisen asianosaisen aloitteesta sama tai samanlainen asia voidaan yleensä panna uudestaan vireille hallintoasiana (KHO 2010:82). Esimerkiksi rakennuslupaa voidaan hakea uudelleen, vaikka lupapäätös on hallintotuomioistuimen lainvoimaisella päätöksellä kumottu (Mäenpää: Hallinto-oikeus, V luku 8, päivitetty teksti 2.1.2023).

Hallintotuomioistuimen päätöksen sitovuus ei kohdistu asianosaisen kannalta negatiivisiin, rajoittaviin tai velvoittaviin hallintopäätöksiin, jotka on pysytetty lainvoimaisella lainkäyttöpäätöksellä. Kielteisiä päätöksiä ovat esimerkiksi etuus- tai lupahakemuksen hylkäävät hallintopäätökset. Jos hallintotuomioistuin on hylännyt tällaista hallintopäätöstä koskevan valituksen, ei ole estettä sille, että alkuperäisen päätöksen tehnyt hallintoviranomainen käsittelee samaa asiaa koskevan uuden hakemuksen, jossa vaaditaan lupa- tai etuushakemuksen hyväksymistä. Aikaisempi kielteinen päätös ja sen pysyttäminen hallintotuomioistuimen päätöksellä eivät myöskään estä sitä, että hallintoviranomainen tekee samassa asiassa asianosaiselle myönteisen hallintopäätöksen – edellyttäen luonnollisesti, että sille on lainmukaiset perusteet ((Mäenpää: Hallinto-oikeus, V luku 8, päivitetty teksti 2.1.2023).

Korkeimman hallinto-oikeuden 24.5.2019 antaman päätöksen Dnro 3448/1/18 perusteluissa todetaan:

”Uuden yksityistielain tarkoituksena ei ole ollut puuttua jokamiehenoikeuksiin. Sääntelyllä on kuitenkin pyritty selkiyttämään yksityistien käyttöä. Lain yksityiskohtaisissa perusteluissa on otettu kantaa myös ratsastukseen ja katsottu, että tiekunta ei voisi yksityistielain nojalla kieltää jokamiehenoikeuksien nojalla tapahtuvaa hevosella kulkemista yksityistiellä. Laajemmasta ratsastustoiminnasta aiheutuvat kustannukset tulee kuitenkin korvata tienpitäjälle.

Tieliikennelain 51 §:n 2 momentin nojalla yksityistielle voidaan asettaa myös tieliikenneasetuksen 16 §:n 4 momentissa tarkoitettu ratsastuksen kieltävä liikennemerkki (merkki 325). Tieliikennelain 51 §:ssä tarkoitettu liikenteenohjauslaite koskee lähtökohtaisesti kaikkia tienkäyttäjiä siitä riippumatta, mihin heidän oikeutensa tienkäyttöön perustuu. Liikennemerkkin tekstiilillä lisäksi voidaan liikennemerkistä ilmenevän kiellon estämättä sallia tieliikenneasetuksen 21 §:ssä lisäksi 872 säädetyn perusteella siinä luetellut käyttötarkoitukset. Säännöksessä ei ole erikseen mainittu kiellon rajaamista tiekunnan osakkuuden perusteella. Liikenteenohjauslaitteen asettamiselle tulee olla liikenneturvallisuuden tai muuhun liikenteenohjaamiseen liittyvä peruste. Kattilajärven yksityistien tiekunta ei ole hakemuksessaan perustellut ratsastuksen kieltävän liikennemerkkin asettamista liikenneturvallisuuden parantamisella taikka muulla erityisellä liikenteenohjaustarpeella, vaan tienkunnossa-pitokustannusten kasvun välttämiseksi. Yksitystien käytöstä tiekunnan ulkopuolisilta tienkäyttäjiltä perittävistä maksuista säädetään kuitenkin erikseen yksityistielaisissa, eikä kustannusten kasvun välttäminen voi olla yksinomainen peruste liikenteenohjauslaitteen asettamiselle.

Tieliikennelain 51 §:n 2 momentissa säädetyn kunnan suostumuksen tarkoituksena on katsottava olevan, että näin valvotaan liikenteenohjauslaitteiden asettamisen lainmukaisuutta. Kun Kattilajärven yksityistien tiekunnan hakemuksessa ei ole esitetty tieliikennelakiin perustuvia syitä ratsastuksen kieltävän liikennemerkkin asettamiselle, on

Espoon teknisen lautakunnan ja infrapalvelupäällikön päätökset suostumuksen antamisesta liikennemerkkin asettamiselle tullut kumota.”

Kattilajärven tiekunta on jättänyt 27.9.2019 hakemuksen tieliikennelain 51 §:n mukaisen kunnan suostumuksen saamiseksi pysyvän liikennemerkkin asettamiselle Kattilajärventielle. Hakemuksessa haetaan suostumusta pysyvän ratsastuksen kieltävän liikennemerkkin ja sen alle sijoitettavan lisäkilven "Ratsastus vain tiekunnan luvalla" asettamiselle tiekunnan ja teosakkaiden hallinnoimalle yksityistielle.

Hakemusta perustellaan tien liikenneolosuhteilla, jo tapahtuneilla onnettomuuksilla sekä liikenneturvallisuuden vaarantumisella. Perusteluiden yhteenvedossa todetaan: ”Tie palvelee lain mukaan teosakkaita ja heitä palvelevia tahoja. Ottaen huomioon liikenneturvallisuus, vastuukysymykset, tien kunto ja ominaisuudet, ratsastuspaineen soveltuminen tielle, sen aiheuttamat lisäkustannukset sekä yleinen muu liikenne, ovat liikenteen rajoittamisesta saatavat hyödyt haittoja suuremmat. Ratsastuskielto ei rajoita jokamiehen oikeuksia, vaan päinvastoin yksityistien alueella tielläliikkujien liikenneturvallisuutta lisätään kiellon avulla. Liikenneturvallisuuden varmistaminen ja tarvittaessa liikenteen rajoittaminen kuuluvat tiekunnan hoitokunnan tehtäviin. Asetettavat liikennemerkkit ovat lainmukaisia, alan toimittajilta hankittuja. Alueella on selkeä paine ratsastukseen, sillä tiekunnan lähialueella on useita kaupallisia talleja ja hevosia on ratsastuskäytössä kymmeniä, joten tehty ratkaisu on tasapuolinen kaikille, eikä se estä ketään hakemasta osakkailta lupaa käyttää yksityistietä ja vastata syntyvistä kustannuksista. Liikennemerkki ei estä siinä tarkoitettujen lupien harkitsemista tai sallitun korvauksen vaatimista siinä yhteydessä. Oikeudeton yksityistien käyttö on rangaistavaa ja tiekunnalla on yksityistielain nojalla oikeus saada korvausta oikeudettomasta yksityistien käytöstä sekä tarvittaessa poliisin virka-apua.”

Infrapalvelupäällikkö on tehnyt 2.12.2019 § 21 päätöksen, jossa annetaan kaupungin suostumus Kattilajärven tiekunnalle pysyvien liikennemerkkien asettamiselle. Päätös perustui Kattilajärven tiekunnan hakemukseen, jossa tarvetta liikennemerkille perusteltiin liikenneturvallisuudella. Päätöstä tehtäessä huomioitiin edellä mainittu KHO:n päätös Dnro 3488/1/18 ja sen perustelut, joissa todetaan, että yksityistielle voidaan asettaa myös ratsastuksen kieltävä liikennemerkki ja että liikenteen ohjauslaitteen asettamiselle tulee olla liikenneturvallisuuteen tai muuhun liikenteen ohjaamiseen liittyvä peruste.

Päätös ei siten ole lainvastainen tai syntynyt virheellisessä järjestyksessä eikä päätöksentekijä ole ylittänyt toimivaltaansa.

Lopuksi

Edellä esitettyjen seikkojen valossa sekä valituksenalaisen päätökseen ja sen perusteluihin viitaten Espoon kaupungin tekninen lautakunta katsoo, ettei valituksessa ole esitetty syitä, joiden perusteella päätös tulisi kumota. Espoon kaupungin tekninen lautakunta pyytää kunnioittavasti, että Helsingin hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Liitteet

1 (Ei julkaista) Vastauksen antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle

Oheismateriaali

- (Ei julkaista) Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 28.4.2023

Tiedoksi